

Høj erhvervsvenlighed i danske kommuner trods benspænd fra coronakrisen

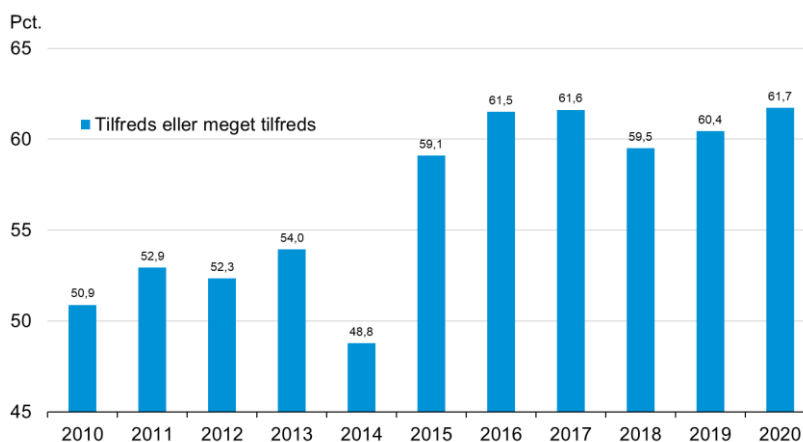
Med et år til kommunalvalg er der rekordmange virksomheder, som er tilfredse med de lokale erhvervsvilkår. Det er en kærkommen god nyhed i disse mørke coronatider. I skyggen af fremgangen står virksomhederne dog mere splittet i deres vurdering, end de har gjort i undersøgelsens forudgående ti år. Sydjylland er nu Danmarks mest erhvervsvenlige landsdel.

Rekordmange tilfredse virksomheder

I årets Lokalt Erhvervsclima undersøgelse svarer 61,7 procent, at de enten er tilfredse eller meget tilfredse med deres kommunes overordnede erhvervsvenlighed. Det er med et mulehår den største

Højeste andel tilfredse virksomheder målt i Lokalt Erhvervsclimas historie

Hvor tilfreds er du alt i alt med din kommunes erhvervsvenlighed?

Kilde: Lokalt Erhvervsclima 2010-2020

andel målt i de 11 år, som undersøgelsen er foretaget. I en tid, hvor udbredelsen af COVID-19 har sendt rystelser gennem dansk erhvervsliv er det afgørende, at virksomhederne har gode vilkår – både nationalt og lokalt. Det er derfor glædeligt, at virksomhederne sender flere roser afsted til kommunerne i årets undersøgelse. For eksempel vurderer virksomhederne i år både information fra kommunen samt dialog med politikere og embedsmænd til at være bedre end i 2019, hvilket kan tyde på, at der under coronakrisen har været en bedre og mere direkte kontakt mellem kommuner og virksomheder.

Andel tilfredse virksomheder stiger frem mod et kommunalvalg

I undersøgelsens elleveårige historie er vurderingen af de lokale erhvervsvilkår forbedret betydeligt. Særligt i årene op til et kommunalvalg stiger tilfredsheden. Med tanke på mange virksomheders fortsatte hårde kamp med coronakrisen vil det gøre en stor forskel, hvis de gode takter fortsætter frem mod og ikke mindst efter næste års kommunalvalg.

Dog også lidt flere utilfredse

Det er ikke kun andelen af tilfredse virksomheder, der går frem i år. 12,1 procent af virksomhederne er enten utilfredse eller meget utilfredse med de lokale vilkår for erhvervslivet. Det er den højeste andel siden 2015. Den større uenighed på landsplan betyder lokalt, at i 23 ud af de 93 kommuner, som undersøgelsen dækker over, stiger både tilfredsheden og utilfredsheden. Fremgangen i både tilfredsheden og utilfredsheden er sket på bekostning af andelen af virksomheder, som ser neutralt på de lokale erhvervsvilkår.

Årsagen kan være kommunernes måde at håndtere coronakrisen

Den større polarisering skal måske til dels ses i lyset af, at nogle kommuner har været bedre end andre til at tilpasse sig den nye virkelighed under coronakrisen. Der ses i hvert fald et tilsvarende mønster i virksomhedernes vurdering af sagsbehandlingstid, jobcentrenes samarbejde med virksomhederne og kommunernes udbudsproces med private leverandører, som alle er områder der naturligt fylder mere hos virksomhederne i en krisetid.

Flere tilfredse virksomheder i det østlige Sjælland

Den øgede tilfredshed findes især blandt virksomheder i det østlige Sjælland. Andelen af tilfredse virksomheder er i landsdelene byen København, Østsjælland og Københavns omegn gået frem med henholdsvis 8,5, 4,9 og 3,3 procentpoint. I den anden ende af landet er tilfredsheden modsat faldet mest. I landsdelen Vestjylland er andelen af tilfredse virksomheder gået tilbage med 5,4 procentpoint.

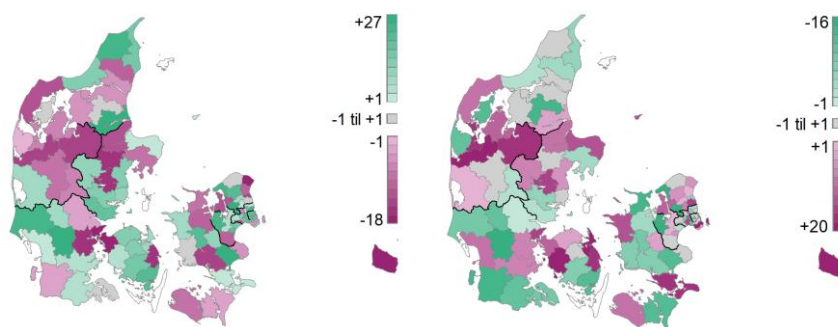
Mens flere virksomheder i Vestjylland er utilfreds

Tilbagegangen i tilfredse vestjyske virksomheder er vekslet til større utilfredshed. Andelen af utilfredse virksomheder er i Vestjylland steget med 3,7 procentpoint. Det er især i Viborg og Holstebro, at virksomhederne er blevet mere utilfredse. Lemvig og Ikast-Brandeborg er de eneste to kommuner i landsdelen, hvor virksomhederne er blevet mindre utilfredse. Den største nedgang i andelen af utilfredse

virksomheder finder man blandt kommunerne i landsdelen Sydjylland.

Andel af tilfredse og utilfredse virksomheder stiger i flere kommuner

Ændring i andel tilfredse (v. kort) og utilfredse (h. kort) virksomheder mht. overordnede erhvervsvenlighed, procentpoint

Anm.: Venstre kort viser ændring i tilfredshed. Højre kort viser ændring i utilfredshed.

Tydeligere grøn illustrerer bedre vurdering, mens tydeligere rød illustrerer dårligere vurdering.

Kilde: Lokalt Erhvervsclima 2020

Ikast-Brande er for tiende gang Danmarks mest erhvervsvenlige kommune

Sydjylland er nu Danmarks mest erhvervsvenlige landsdel

De mindre positive bedømmelser af de vestjyske kommuners overordnede erhvervsvenlighed er ikke nok til at ændre vinderen af Lokalt Erhvervsclima. For ottende år i træk og for tiende gang ud af 11 undersøgelser topper Ikast-Brande Lokalt Erhvervsclima som kommunen med Danmarks bedste erhvervsclima. Med fine hop frem inden for områderne infrastruktur og arbejdskraft opnår Ikast-Brande en bedre score i årets undersøgelse trods faldet i andelen af tilfredse virksomheder.

De resterende syv vestjyske kommuner går dog alle tilbage i årets undersøgelse. I top 10 går Ringkøbing-Skjern og Herning tilbage til en henholdsvis 5. og 6. plads, mens Lemvig og Skive falder ud af top 10, efter de sidste år var nye i selskabet.

Tre ud af fem nye kommuner i top 10 kommer fra Sydjylland

Der er sammenlagt fem udskiftninger i top 10. Sorø, Varde, Odder og Billund lander på placeringerne fra nummer 7 til 10, mens Vejen går fra en 13. plads sidste år til en flot 2. plads i år. Tre af de fem nye kommuner i top 10 kommer således fra Sydjylland.

Top/bund 10 i Lokalt Erhvervsklima 2020			
Kommune	Top 10	Kommune	Bund 10
Ikast-Brande	1 (1)	København	84 (89)
Vejen	2 (13)	Hørsholm	85 (77)
Hedensted	3 (5)	Norrdjurs	86 (87)
Silkeborg	4 (8)	Bornholm	87 (55)
Ringkøbing-Skjern	5 (3)	Halsnæs	88 (93)
Herning	6 (2)	Vordingborg	89 (71)
Sorø	7 (21)	Tårnby	90 (79)
Varde	8 (46)	Helsingør	91 (85)
Odder	9 (18)	Dragør	92 (88)
Billund	10 (26)	Gribskov	93 (91)

Anm.: Sidste års placering er angivet i parentes.

Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2020

Stor forbedring i bl.a. Varde og Lejre

Vardes placering som nummer 8 er et spring frem på 38 pladser i forhold til undersøgelsen sidste år. Kun østsjællandske Lejre med en forbedring på 39 pladser (fra nummer 86 sidste år til nummer 47 i år) overgår Vardes højdespring. Varde høster bedre placeringer i alle kategorier på nær uddannelse. For Lejre har kommunen opnået bedre placeringer i alle kategorier med undtagelse af kategorierne uddannelse og infrastruktur.

Viborg, Holstebro, Bornholm og Brønderslev falder en del tilbage

Når blikket rettes mod kommuner, som modsat er gået markant tilbage i årets Lokalt Erhvervsklima, falder Vestjylland igen i øjnene. Viborg og Holstebro er sammen med Bornholm og Brønderslev de fire kommuner, som falder med mere end 30 placeringer. Bornholms fald på 32 placeringer får kommunen til at lande blandt de 10 ringeste kommuner.

Sydjylland har nu overhalet Vestjylland som Danmarks mest erhvervsvenlige landsdel

Kombinationen af seks sydjyske kommuners hop op i rangeringen samt tilbagegang blandt de vestjyske kommuner (bortset fra vinderen Ikast-Brande) får Sydjylland til at overhale Vestjylland som Danmarks mest erhvervsvenlige landsdel. De elleve kommuner, som udgør landsdelen Sydjylland, har i gennemsnit en rangering som nummer 27. For de otte kommuner i Vestjylland er det tilsvarende gennemsnit en placering som nummer 29.

Landsdels gennemsnitlig placering i Lokalt Erhvervsklima 2020

Landsdel	Antal kommuner	Gennemsnitlig placering
Syddjylland	11	27,1 (31,6)
Vestjylland	8	29,1 (17,1)
Nordjylland	10	33,2 (36,5)
Østjylland	10	35,9 (34,7)
Københavns omegn	13	45,5 (49,0)
Fyn	8	46,4 (43,8)
Østsjælland	5	47,2 (57,6)
Vestsjælland	12	61,6 (60,6)
Nordsjælland	11	74,9 (73,8)
Byen København	4	75,0 (76,3)
Bornholm	1	87,0 (55,0)

Anm.: Sidste års gennemsnitlig placering er angivet i parentes. Antal kommuner angiver antal kommuner i undersøgelsen for den pågældende landsdel.

Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2020

Det er inden for en række forskellige områder, at de sydjyske kommuner har forbedret deres lokale erhvervsvilkår. I de to kategorier kommunal sagsbehandling samt skatter, afgifter og gebyrer har de løftet deres vilkår til nye højder, mens de på områderne infrastruktur, arbejdskraft samt information og dialog igen udvikler de lokale erhvervsforhold efter tilstand de seneste år.

Varde har igangsat nye erhvervsmøder og fået en erhvervsplaymaker

Højdespringeren Varde er én af de sydjyske kommuner, hvor virksomhederne vurderer kommunens sagsbehandling mere positivt. Kommunen har over det seneste år opnormeret kapacitet til at behandle byggesager med fire medarbejdere. Sammen med Billund og Aabenraa har Varde forbedret sin dialog og deling af information med kommunens virksomheder. I Varde er dette blandt andet opnået gennem nye mindre erhvervsmøder, hvor man har arrangeret møder med et mindre antal virksomheder fra en bestemt del af kommunen. Derudover gør Vardes erhvervsplaymaker en stor indsats for at skabe et styrket og mere struktureret samarbejde mellem virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne. Det er således også i Varde, at man finder den største tilfredshed på spørgsmålet om de kommunale folkeskolars samarbejde med virksomhederne.

Øget tilfredshed med betalingsfrister, hvor kommuner har ageret godt i en svær coronatid

Lavere tilfredshed med sagsbehandlingstider

Med en fremgang på 10 procentpoint i forhold til sidste års undersøgelse vurderer 36 procent af virksomhederne i årets undersøgelser kommunernes betalingsfrister som tilfredsstillende. Fremgangen skal sandsynligvis ses i lyset af coronakrisens begyndelse, hvor

aktiviteten i store dele af den private sektor nedkølede i sådan en grad, at fremskudte betalinger fra offentlige kunder holdt hånden under flere virksomheders likviditet.

Mindre tilfredshed med sagsbehandling

Der er også områder, hvor virksomhederne er blevet mindre tilfredse med kommunernes indsats. Kommunernes sagsbehandling er ét af de områder. Virksomhederne vurderer sagsbehandlingstider for både byggesager og miljøsager ringere i årets undersøgelse. I årets undersøgelse er 16 procent af virksomhederne utilfredse med kommunernes sagsbehandling af byggesager. Det er en stigning på fire procentpoint sammenlignet med undersøgelsen sidste år. Trods den stigende tilfredshed er der stadig en overvægt af virksomheder, som er tilfredse med kommunernes sagsbehandling.

Virksomhederne er mere splittede på vurderingen af bl.a. byggesager og samarbejdet med jobcentrene.

Ud over tilbagegangen i vurderingen af kommunernes sagsbehandling af byggesager er holdningerne også på andre områder mere delte i årets undersøgelse. I 30 ud af undersøgelsens 93 kommuner er vurderingen blevet mere splittet, idet både tilfredsheden og utilfredsheden er steget. Det samme mønster kommer til udtryk i deres vurdering af andre forvaltningsspørgsmål som jobcentrenes samarbejde med virksomhederne og kommunernes udbudsproces med private leverandører. Det tyder på, at der er store forskelle i, hvor godt kommunerne har klaret nedlukningens udfordringer med udskudte møder i teknik- og miljøudvalg samt øget hjemmearbejde hos medarbejderne.

På tværs af kommuner er virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen de mindst tilfredse virksomheder

Sagsbehandling af byggesager er afgørende for virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen, idet deres store projekter hviler på en kompetent og hurtig sagsbehandling. Bygge- og anlægsvirksomheder er på tværs af kommuner de mindst tilfredse virksomheder med hensyn til deres kommunes overordnede erhvervsvenlighed. Den største tilfredshed med de overordnede erhvervsvilkår findes blandt fremstillingsvirksomhederne.

Tilbagegang i de små virksomheders vurdering af den overordnede erhvervsvenlighed

I størstedelen af kommunerne er det blandt de små virksomheder, at den overordnede tilfredshed er lavest, og sammenlignet med sidste år er de små virksomheders vurdering faldet i to ud af tre kommuner. I syv kommuner er de små virksomheder ligefrem utilfredse med de vilkår, som kommunen tilbyder det lokale erhvervsliv.

Infrastruktur er fortsat det højest prioriterede område

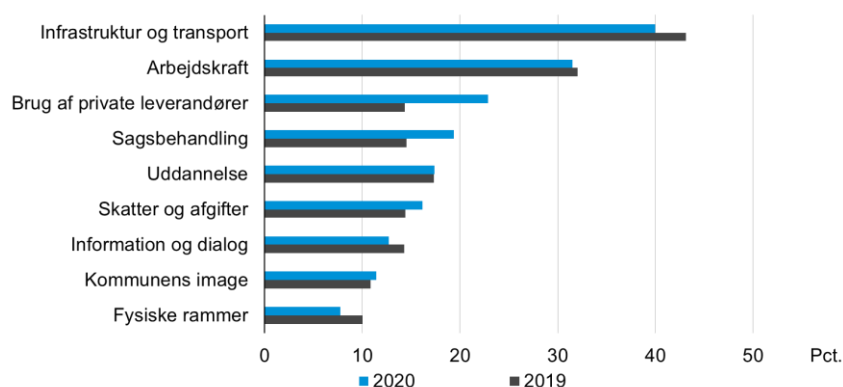
Flere ønsker øget brug af private leverandører

Virksomhederne har igen i år haft mulighed for at angive hvilke områder, som kommunerne skal vægte i højere grad for at øge den lokale erhvervsvenlighed. Med en andel på 40 procent af de adspurgte virksomheder er infrastruktur og transport fortsat det område, hvor virksomhederne helst ser tiltag. Den mindre nedgang i prioriteringen af området skal måske ses i lyset af mindre trængsel på vejene og i den offentlige trafik på grund af øget hjemmearbejde.

Virksomhederne er således mere tilfredse med både vejnettet og den kollektive trafik i år sammenlignet med sidste år – særligt i de større byer.

Infrastruktur og transport fortsat højest prioriteret

Hvad bør kommunen prioritere højest, hvis den skal styrke virksomhedernes vækstmuligheder fremadrettet?

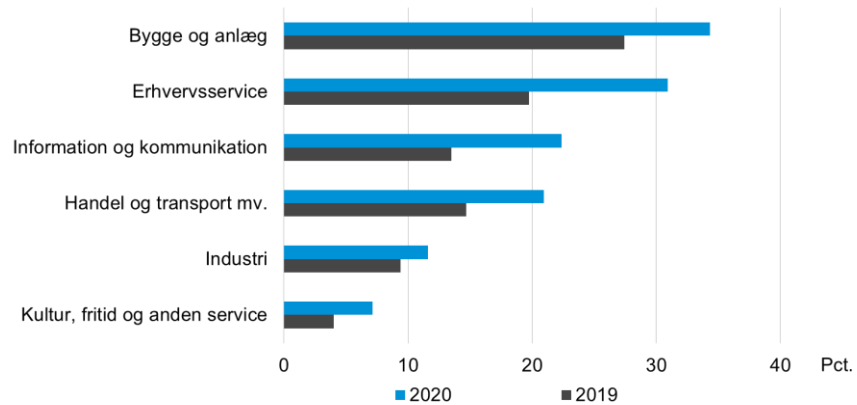
Anm.: Virksomhed har haft mulighed for at angive to svarmuligheder. Der er set bort fra respondenter der har svaret "ved ikke".
 Kilde: Lokalt Erhvervs klima 2019 og 2020

Flere virksomheder peger på brug af private leverandører som en afgørende parameter

Sammenlignet med undersøgelsen fra sidste år er to områder iøjnefaldende højere prioriteret. Flere virksomheder ser gerne en indsats for øget brug af private leverandører og hurtigere sagsbehandling. Det højere ønske om større brug af private leverandører skal formentlig ses i sammenhæng med coronakrisen, idet ordrer fra offentlige kunder er blevet mere afgørende for flere virksomheder.

Ønske om øget brug af private leverandører stiger på tværs af brancher

Andel, der mener, at kommunen bør prioritere brugen af private leverandører, hvis den skal styrke virksomhedernes vækstmuligheder fremadrettet

Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2019 og 2020

Det gjorde derfor ondt værre, at flere kommuner under nedlukningen opsagde kontrakter med virksomheder inden for rengøring, formidling af vikarer, persontransport med mere med en henvisning til force majeure. Det er formodentlig en del af baggrunden for, at virksomheder på tværs af brancher ønsker større opmærksomhed på brug af private leverandører.

Virksomheder, der er utilfredse med lokale erhvervsvilkår, foretrækker øget indsats vedr. sagsbehandling

Ser man udelukkende på de virksomheder, der er utilfredse med deres kommunes overordnede erhvervsvenlighed, er hurtigere sagsbehandling med 34 procent af virksomhederne det område, som toppe virksomhedernes prioriteringsliste. Og den efterspørgsel er endnu større, når man fokuserer på de virksomheder, der er utilfredse med deres kommunes sagsbehandlingstider for henholdsvis miljø- og byggesager. Her tilkendegiver mere end fire ud af 10 virksomheder, at sagsbehandling bør opprioriteres.

Temperaturen i det danske lokale erhvervsklima stiger i 2020

Opsummering af årets undersøgelse

DI's Lokalt Erhvervsklimaundersøgelse 2020 viser, at danske virksomheder i høj grad er tilfredse med de ydelser og den service, som de får i kommunerne. For første gang nogensinde bliver Sydjylland udnævnt som Danmarks mest erhvervsvenlige landsdel. Virksomhederne kvitterer for den gode kommunale sagsbehandling og er tilmed tilfredse med niveauet af skatter, afgifter og gebyrer. Derudover står landsdelen stærkt inden for infrastruktur og evnen til at tiltrække og fastholde arbejdskraft. Det er alle vigtige parametre,

der er med til at understøtte virksomhedernes udvikling og styrke konkurrencekraften.

I Lokalt Erhvervsklimaundersøgelsen spørges ikke direkte ind til kommunens håndtering af coronakrisen, men krisen vurderes alligevel at have påvirket årets resultater. Krisen har sat sit tydelige præg på, hvilke områder, virksomhederne mener, at kommunerne bør prioritere. Også det faktum at der i år er en større polarisering med både flere tilfredse og flere utilfredse virksomheder kan muligvis også tilskrives coronakrisen.

Coronakrisen har understreget, hvor vigtigt det er, at kommunerne samarbejder med de lokale virksomheder. Og kommunernes erhvervsvenlighed spiller, måske i endnu højere grad end før, en vigtig rolle i forhold til at sikre virksomhedernes vækstvilkår.

Fakta om undersøgelsen Lokalt Erhvervsklima

Lokalt Erhvervsklima er en landsdækkende undersøgelse, der evaluerer og sammenligner erhvervsvenligheden i landets kommuner. Alle kommuner, med undtagelse af Læse, Fanø, Langeland, Samsø og Ærø, indgår i undersøgelsen. Vurderingen af kommunernes erhvervsvenlighed er baseret på en tilfredshedsundersøgelse blandt de lokale virksomheder samt en lang række statistiske parametre, der indikerer, hvordan det er at drive virksomhed i kommunen. I årets tilfredshedsundersøgelse har 7.616 virksomheder deltaget fra de 93 kommuner, som undersøgelsen dækker over.

I evalueringen af kommunernes erhvervsvenlighed bedømmes kommunerne på ni overordnede indsatsområder (1. infrastruktur og transport, 2. arbejdskraft, 3. uddannelse, 4. kommunal sagsbehandling, 5. skatter, afgifter og gebyrer, 6. fysiske rammer, 7. brug af private leverandører, 8. kommunens image og 9. information og dialog med kommunen). Kommunerne tildeles en score inden for hver kategori, baseret på virksomhedernes tilfredshed med det pågældende indsatsområde og på kommunens score i den offentlige tilgængelige statistik på området.

Den samlede vinder af Lokalt Erhvervsklima er baseret på kommunernes gennemsnitlige score i de ni kategorier og på et spørgsmål om virksomhedernes overordnede tilfredshed med kommunens erhvervsvenlighed.